

ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра естрадно-вокального мистецтва

Музична критика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

Освітній рівень перший **бакалаврський**

Освітньо-професійна програма «Естрадний спів»

Статус дисципліни **базова (обов'язкова)**

Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Івано-Франківськ
ЗВО «Університет Короля Данила»
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри естрадно-вокального мистецтва
Протокол №2 від 30.08.2022 р.

Розробник:

*Толошніак Наталія Анатоліївна, кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцентка кафедри естрадно-вокального мистецтва*

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП, кандидат мистецтвознавства

Лідія КУРБАНОВА

Контактний телефон викладача	+380501326943
e-mail	nataliia.toloshniak@ukd.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра естрадно-вокального мистецтва
Посилання на сайт УКД	https://ukd.edu.ua

**Лист оновлення та перезатвердження
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми

ВСТУП

Мета дисципліни «Музична критика» – сформувати у студентів навички музично-критичної і журналістської діяльності, навчити вільно орієнтуватися в сучасних проблемах музичної критики, допомогти оволодіти методикою критичного аналізу і основними жанрами критичної літератури, розширити їх уявлення про музичну критику минулого.

Завдання вивчення дисципліни:

- ознайомлення з історичними аспектами музично-критичної думки в Україні та за кордоном;
- вивчення основних методів музично-критичного аналізу та оцінки явищ музичної культури;
- надбання необхідних навиків для роботи в галузі «малих» критичних жанрів;
- формування навиків цілісного мистецького і стильового аналізу музичного твору і форм виконавства.

Предмет. «Музична критика» є важливим етапом у процесі професійної підготовки студентів. Вона органічно пов'язана з подальшою науковою роботою студентів у магістратурі та аспірантурі, формує аналітичну базу, критичне мислення удосконалює методологічні навички для подальшої дослідницької роботи. Даний курс є важливим етапом у розвитку професійного мислення студентів, він формує творчу активність, виховує вміння оцінювати музичні твори та їх виконавців, аналізувати різні форми виконавської практики, давати їм професійну кваліфіковану оцінку.

У результаті оволодіння матеріалом дисципліни «Музичної критики» студенти **повинні знати:**

- теоретичні основи музичної критики, її специфіку та функції;
- музично-критичні жанри їх характеристику та класифікацію;
- методи літературно-художньої критики та наукові підходи до дослідження різних галузей музично-культурного процесу.

повинні вміти:

- спостерігати музичні явища (концерти, конкурси, звіти-огляди, фестивалі), творчість митців, професійних й аматорських колективів;
- аналізувати і оцінювати отримані дані, користуючись сучасними методами синтезування наукової й публіцистичної інформації (періодична преса, засоби масової інформації, Інтернет ресурси);
- проводити просвітницьку та профорієнтаційну роботу в галузі музичного мистецтва.

повинні набути: навички написання публіцистичних статей різного спрямування:

- інформаційні – допис, анонс, репортаж, інтерв'ю, анотацію;
- аналітичні – рецензію, огляд, критичну статтю;
- художньо-публіцистичні – нарис, есе;
- методичних рекомендацій, тез.

- застосовувати ймовірнісні методи до обробки й аналізу даних і приймати на основі цього обґрунтовані рішення.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3		3	
Семестр	5		6	
Кількість кредитів ECTS	2		2	120 год
Аудиторні навчальні заняття	Лекції	18 год.	лекції	12 год.
	практичні	10 год.	практичні	16 год.
Самостійна робота	32			32 год.
Форма підсумкового контролю	залік		Екзамен	10 год.

СТРУКТУРНО–ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Історія західноєвропейської музики	Історія естрадно-вокального мистецтва
Український музичний фольклор	Історія світової художньої культури
Аналіз музичних творів	Історія української музики

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затвердженого наказом МОН України №727 від 24.05.2019 року)

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності та у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, педагогіки та сольного виконавства.	
ЗК1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту. РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
ЗК5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	
ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.	
СК 5	Здатність використовувати знання про основні	

	закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.	проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію. РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах. РН11. Застосовувати теоретичні знання та навички в практичній діяльності. РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. РН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
СК7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності	
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.	
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
<p>Викладач забезпечує викладання дисципліни «Музична критика» на високому науково-теоретичному та методичному рівні відповідно до освітньої програми; дотримується педагогічної етики, моралі, поважає гідність студентів. Пропущені практичні заняття без поважних причин відпрацьовуються, знання змісту матеріалу пропущених тем – обов'язкове, при цьому оцінюється рівень володіння студентом змістом навчального матеріалу, якість виконання завдань самостійної та індивідуальної роботи та результати виконання завдань.</p>
ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту ЗВО «Університет Короля Данила», Правил поведінки здобувачів освіти та Кодексу корпоративної етики. Кожен студент має виявляти наполегливість, старанність, зацікавлення дискутувати, ставити запитання викладачеві як під час лекцій, так і під час семінарських чи практичних занять.

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися один до одного, бути урівноваженими, уважними та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого і здійснюється навчальний процес.

Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання декана.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. За джерелом інформації:

- Словесні: пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою, виконання індивідуальних навчальних проєктів, творчі завдання.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання студентів III курсу за освітньою програмою «Музичне мистецтво» здійснюється відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

Видами діагностики та контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

1. Поточний контроль – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною чотирибальною шкалою – “2”; “3”; “4”; “5”.

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів) без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

ШКАЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	A	5 «відмінно»	теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість їх виконання оцінена кількістю балів, близькою до максимального.
83–89 балів	B	4 «дуже добре»	теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимального;
76–82 бали	C	4 «добре»	теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, деякі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані недостатньо, всі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінена максимальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.

68–75 балів	D	3 «задовільно»	теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань виконані, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки; теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато з передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінені кількістю балів, близькою до мінімального.
60–67 балів	E	3 «достатньо»	
35–59 балів	FX	2«незадовільно»	теоретичний зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань не виконані, або якість їх виконання оцінені кількістю балів, близькою до мінімального. При додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань; теоретичний зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до будь-якого значимого підвищення якості виконання навчальних завдань.
0–34 бали	F	2«неприйнятно»	

2. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі диференційованого заліку/екзамену у вигляді усного опитування та практичних творчих завдань. Підсумковий контроль відбувається згідно розкладу екзаменаційної сесії.

За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційної сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації університету не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

3. Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять.

Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Музична критика»

1. Зміст навчальної дисципліни

3-й курс 5 семестр

Музична критика як феномен культури

Тема 1. Специфіка музичної критики. Її завдання й методи. Основні задачі і принципи музичної критики.

Тема 2. Професійні вимоги до критика.

Тема 3. Категорія стилю та його роль у музично критичному аналізі

Тема 4. Функції музичної критики. Критика як оціночне судження. Критика як комунікація.

Типологія музичної критики

Тема 1. Жанрова система музичної критики. Принципи класифікації

Тема 2. Інформаційні жанри: Допис. Анонс. Репортаж. Інтерв'ю. Анотація.

Тема 3. Аналітичні жанри: Рецензія. Огляд. Критична стаття.

Тема 4. Художньо-публіцистичні жанри: Нарис. Есе. Фейлетон. Памфлет.

3-й курс 6 семестр

Критика як література: композиційні та стилістичні проблеми критичних жанрів. Методика роботи над критичними опусами

Тема 1. Композиційні та стилістичні проблеми музично-критичних жанрів.

Тема 2. Етапи та методика роботи над музично-критичними опусами.

Тема 3. Форми публікації музично-критичних робіт.

Тема 4. Тематика і рубрикація сучасних українських мистецьких ЗМІ.

Друковані ЗМІ України та музична критика

Тема 1. Періодичні видання. Будова друкованих ЗМІ та музична критика.

Редакція друкованих ЗМІ.

Тема 2. Ринок друкованих ЗМІ та музична критика.

Тема 4. Вітчизняна музична критика. Роль нових мас-медіа. Ринок спеціалізованих видань про музику в мережі Internet. Критика та «третій напрям».

Тема 5. Музичний критик як публічна персона. Композитори-критики.

Виконавці-критики. Нові ампула критиків.

2. Тематичний план

№ теми	Назва теми	Кількість годин				
		всього	аудиторні	лекції	семінарські	самост. робота
1	Музична критика як феномен культури	6	4	2	2	2
2	Категорія стилю та її роль в музично-критичному аналізі	8	4	2	2	4
3	Функції музичної критики. Критика як оціночне судження. Критика як комунікація	8	4	2	2	4
4	Типологія музичної критики	10	6	4	2	4
5	Жанрова система музичної критики. Принципи класифікації	8	4	2	2	4

6	Інформаційні жанри:	6	4	2	2	2
7	Аналітичні жанри	6	4	2	2	2
8	Художньо-публіцистичні жанри:	6	4	2	2	2
9	Критика як література: композиційні та стилістичні проблеми критичних жанрів.	16	6	4	2	10
10	Форми публікації музично-критичних робіт. Тематика і рубрикація сучасних українських мистецьких ЗМІ.	28	8	4	4	20
11	Музичний критик як публічна персона. Композитори-критики. Виконавці-критики. Нові ампула критиків.	18	8	4	4	10
	Кількість годин на вивчення дисципліни	120	56	30	26	64
	Підсумковий контроль	10				
	Всього, годин	130				

3. Теми лекційних занять 5 семестр

№ п/п	№ заняття	Теми лекцій	Кількість годин
1	Лекція 1	Музична критика як феномен культури	4
2	Лекція 2	Функції музичної критики.	2
3	Лекція 3	Типологія музичної критики	2
4	Лекція 4	Жанрова система музичної критики.	4
5	Лекції 5	Інформаційні жанри	2
6	Лекція 6	Аналітичні жанри	2
7	Лекція 7	Художньо-публіцистичні жанри	2
Всього лекційних занять			18

3. Теми лекційних занять 6 семестр

№ п/п	№ заняття	Теми лекцій	Кількість годин
1	Лекція 1	Критика як література: композиційні та стилістичні проблеми критичних жанрів.	2
2	Лекція 2	Форми публікації музично-критичних робіт.	2
3	Лекція 3	Тематика і рубрикація сучасних українських	2

		мистецьких ЗМІ.	
4	Лекція 4	Вітчизняна музична критика. Роль нових мас-медіа. Ринок спеціалізованих видань про музику в мережі Internet. Критика та «третій напрям».	4
5	Лекції 5	Музичний критик як публічна персона. Композитори-критики. Виконавці-критики. Нові ампула критиків.	2
Всього лекційних занять			12

Теми семінарських занять 5 семестр

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин
1	8	Специфіка музичної критики. Її завдання й методи. Основні задачі і принципи музичної критики. Професійні вимоги до критика.	2
2	9	Категорія стилю та його роль у музично критичному аналізі.	2
3	10	Інформаційні жанри: Допис. Анонс. Репортаж. Інтерв'ю. Анотація.	2
4	11	. Аналітичні жанри: Рецензія. Огляд. Критична стаття.	2
5	12	Художньо-публіцистичні жанри: Нарис. Есе. Фейлетон. Памфлет.	2
Всього практичних занять			10

Теми семінарських занять 6 семестр

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин
1	8	<u>Типи і жанри критичних робіт</u>	2
2	9	Майстерність критика – досвід поколінь. Найвідоміші персоналії, видання, веб-ресурси в музичні критиці.	2
3	10	Специфіка жанрів: репортаж, інтерв'ю.	2
4	11	Анотація. Рецензія.	2
5	12	Огляд. Стаття.	2
6	13	Портрет. Нарис. Огляд сучасної музичної періодики	2

7	14	Огляд сучасної музичної періодики	4
Всього практичних занять			16

2. Самостійна робота

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Тема 1. Авторське право	1. Опрацювати питання: – Поняття про авторське право. – Авторська угода. Законодавчі вимоги до авторського права.	4	2, 4
Тема 2. Маркетинг у діяльності музичного критика	1. Опрацювати питання: – Рекламні повідомлення та способи їх створення. -PR, медіа планування.	4	2, 3, 5
Тема 3. Аналіз критичних публікацій	1. Опрацювати питання: - Огляд сучасної періодики	24	2, 5, 6, 9
Тема 4. Аналіз різних типів критичних робіт сучасних українських музичних критиків	1. Опрацювати питання: Аналіз статей з різної проблематики	10	2, 4, 6, 14
Тема 5. Творчі роботи	1. Опрацювати такі питання: - Написання творчих робіт у жанрі: анонс, анотація, допис, рецензія, інтерв'ю.	22	2, 3, 4, 6
Разом самостійної роботи студентів		64	

Завдання для самостійного опрацювання

1. ЗМІ в українському мистецтві.
2. Витоки арт-журналістики.
3. Жанр рецензії у мистецтві.
4. Портрет-інтерв'ю в мистецтві.
5. Головні публіцистичні видання арт-журналістики.
6. Періодичні видання в музичному мистецтві.
7. Періодичні критичні видання в художньому мистецтві.
8. ЗМІ в тоталітарній системі.
9. ЗМІ як ідеологічний інструмент.
10. ЗМІ як засіб творення кар'єри.
11. Рок-музика і ЗМІ.
12. Поп-музика і ЗМІ.
13. Режисерська опера і ЗМІ.
14. Академічна музика і ЗМІ.
15. Балет і ЗМІ.
16. Використання ЗМІ у пропаганді мистецтва.
17. ЗМІ та музичні субкультури.
18. ЗМІ та імідж музиканта.
19. ЗМІ як засіб маніпуляції.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

навчальної дисципліни «МУЗИЧНА КРИТИКА»

для підготовки до підсумкового контролю

1. Основні завдання і принципи музичної критики.
2. Функції музичної критики.
3. Основи критичного аналізу і виконавського стилю.
4. Категорія стилю і її роль у музичному критичному аналізі.
5. Типологія музичної критики.
6. Жанрова система музичної критики.
7. Інформаційні жанри музичної критики.
8. Аналітичні жанри музичної критики.
9. Художньо-публіцистичні жанри музичної критики.
10. Історія музичної критики.
11. Періодичні видання України.
12. Ринок друкованих ЗМІ та музична критика.
13. Будова друкованих ЗМІ.
14. Музичний критик як публічна персона. Нові амплуа критиків.
15. Композитори-критики.
16. Виконавці-критики.
17. Роль нових мас-медіа. Ринок спеціалізованих видань про музику в мережі Internet.

**Рекомендована література та інформаційні ресурси
Основна**

1. Зінькевич О. С., Чекан Ю. Музична критика: теорія та методика: навчальний посібник. Чернівці : Книги ХХІ, 2007. 424с.*
2. Курьшева Т. А. Музыкальная журналистика и музыкальная критика: учебное пособие для вузов. Москва : Владос-Пресс, 2007. 187с.
3. Мельник Л. О. Музична журналістика: теорія, історія, стратегії. На прикладах із щоденної преси Львова від початків до сьогодення: монографія. Львів: ЗУКЦ, 2013. 384 с.*

Додаткова

1. Дмитровський Є. Сучасний стан музики на телебаченні крізь призму української преси. *Теле- та радіожурналістика*. 2009. Вип. 8. С. 68-73.
2. Зеленська Л. Музична преса у національно-культурному житті України кінця ХІХ – першої третини ХХ століття. *Питання культурології*. Київ: КНУКіМ, 2005. Вип. 21. С. 56–62.
3. Коваленко П. О., Тяпкіна Н. І. Формально-змістове навантаження журналістських текстів музичного інтернетдискурсу. *Держава та регіони*. Серія: Соціальні комунікації. 2012. Вип. 3. С. 60–64.
4. Кулик Р. Музыкально-критическая мысль украинских композиторов второй половины ХІХ в.: дис. ... канд. искусствоведения: 17.00.02. Киев, 1976. 193 с. 6. Мельник Л. О. Музична журналістика: теорія, історія, стратегії. На прикладах із щоденної преси Львова від початків до сьогодення: монографія. Львів: ЗУКЦ, 2013. 384 с.
4. Міжнародний музичний фестиваль «Київ Музик Фест». 1990–1999. Матеріали преси, фотодокументи, програми /упор. М. Копиця, Г. Степанченко. Київ: Центрмузінформ, 1999. 269 с.
5. Найдюк О. М. Трансформаційні процеси у жанрах музичної критики (за матеріалами української преси 1990–2005 років): дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Київ, 2019. 252 с.
6. Немкович О. Явище «українська музична періодика» та його формування в ХІХ ст. *Студії мистецтвознавчі*. 2003. № 4. С. 22–31.
7. Парубець О. М. Періодична преса ХХІ століття: проблеми і перспективи: автореф. дис. ... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.04. Київ, 2016. 15 с.
8. Пясковський І. Б. Стиль музично-критичної публіцистики Олени Сергіївни Зінькевич. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського*: зб. ст. Київ, 2011. Вип. 98. С. 429–433.
9. Сікорська І. Українська музична критика у 90-х роках ХХ століття: «публіцистичний ухил». *Матеріали до українського мистецтвознавства*: зб. ст. Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, 2003. Вип. 2. С. 207–211.

10. Стельмашенко О. Критика в аспекті музичної культури суспільства *Музична критика і сучасність*. Київ : Музична Україна, 1978. Вип. 2. С. 158-166.
11. Чекан Ю. І. Доказательство и аргументация в музыкальнокритическом тексте. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського* : зб. ст. Київ, 2011. Вип. 98. С. 376–377.
12. Чекан Ю. І. Музична критика в сучасному комунікативному середовищі: зміна формату. *Мистецтвознавчі записки*: зб. ст. Київ: Міленіум, 2011. Вип. 20. С. 18–24.
13. Шеремета І. Журнал «Музика» і розвиток галицької музичної періодики в 1900-1930-х роках. *Українське мистецтвознавство: матеріали, дослідження, рецензії*: зб. наук. пр. Вип. 11. Київ: ІМФЕ ім. М. Рильського, 2011. С. 285–290.

Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Національна історична бібліотека України. URL: www.nibu.kiev.ua/
3. Електронний каталог Наукової бібліотеки НАКККіМ. URL: <http://library.nakkkim.edu.ua/>
4. Електронна бібліотека «Культура України». URL: <http://elib.nplu.org/>
5. Національна спілка композиторів України. URL: <https://composersukraine.org/>
6. Ноти українських композиторів. URL: <http://ukrnotes.in.ua/>

*– вказаний посібник наявний в університетській бібліотеці